

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Юридична риторика»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень.
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	081 Право, освітньо-професійна програма Правознавство.
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова навчальна дисципліна.
Курс, семестр	3 курс, 6 семестр.
Трудомісткість	Загальна кількість годин – 120 год. Кількість кредитів – 4 кредити ЄКТС.
Мова(и) викладання	Державна.
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра підприємництва і права.
Контактні дані розробника(ів)	 <p>Валерія ОСТАШОВА кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права/ <i>e-mail:</i> valerija.ostashova@pdau.edu.ua <i>роб. тел.</i> (0532) 56-95-64 <i>сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/ostashova-valeriya-oleksandrivna</p>
Мета вивчення навчальної дисципліни	Ознайомлення здобувачів вищої освіти з основами класичної та сучасної юридичної риторики, набуття практичних навичок написання текстів виступів і їх проголошення, удосконалення культури мовлення, організація ефективного спілкування в професійній діяльності.
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово. <i>Фахові:</i> СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції. СК 14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
Результати навчання	РН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему. РН 10. Вільно володіти письмовою та усною державною мовою, правильно вживаючи правничу термінологію. РН 11. Володіти базовими навичками риторики. РН 12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.
Методи навчання	<i>Словесні методи</i> (лекція, бесіда); <i>наочні методи</i> (презентації, ілюстрування); <i>практичні методи</i> (виконання ситуаційних завдань,

	аналіз наукових джерел); <i>методи самостійної роботи</i> (виконання вдома завдань самостійної роботи); <i>методи формування пізнавальних інтересів</i> (створення ситуації інтересу, ситуації новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду, навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації); <i>інтерактивні методи</i> (дискусії, мозковий штурм, інтерактивної взаємодії).
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Риторика як наука, її зміст, система та значення. Особливості юридичної риторики. Історичні етапи розвитку риторики.</p> <p>Тема 2. Закони риторики</p> <p>Тема 3. Публічне мовлення та його специфіка. Види красномовства</p> <p>Тема 4. Підготовка до публічного виступу</p> <p>Тема 5. Мистецтво спору (полеміки)</p> <p>Тема 6. Особливості юридичних промов</p> <p>Тема 7. Подолання страху перед аудиторією</p> <p>Тема 8. Невербальний вплив на аудиторію. Контакт з аудиторією</p> <p>Тема 9. Словесна імпровізація, специфіка виголошення різних видів промов</p> <p>Тема 10. Розвиток акторської майстерності промовця</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються у відповідності до форм поточного та семестрового оцінювання результатів навчання. Формами контролю знань здобувачів вищої освіти є: виконання вправ на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи; участь у дебатах здобувачів денної форми навчання; написання контрольної роботи здобувачами вищої освіти заочної форми навчання.
Політика навчальної дисципліни	<p><i>1. Академічна доброчесність</i> Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p> <p><i>2. Неформальна/інформальна освіта</i> На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p> <p><i>3. Дедлайни та перескладання</i> Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.</p>
Передумови для	Передумовою для вивчення дисципліни «Юридична риторика» є

<p>вивчення навчальної дисципліни (за потреби)</p>	<p>досягнуті результати навчально-пізнавальної діяльності при формуванні відповідних компетентностей при вивченні предметів на першому (бакалаврському) рівні, таких як «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Юридична деонтологія».</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;"><i>Основні</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кацавець Р. Ораторське мистецтво: підручник. 2-ге вид., доповн. Київ: Алерта, 2018 216 с. 2. Молдован В. В. Судова риторика: теорія і практика: навч. посіб. / стереотип. вид. Київ: Юрінком Інтер, 2020. 496 с. 3. Молдован В. В., Кацавець Р. С. Юридичний практикум: кримінальний процес, судова риторика. Київ: ЦУЛ, 2008. 158 с. 4. Олійник О. Правова риторика: навч. посіб. Київ: Кондор, 2010. 166 с. 5. Ораторське мистецтво: навч.-метод. посіб. / авт.-уклад.: І. М. Плотницька, О. П. Левченко, З. Ф. Кудрявцева та ін. ; за ред. І. М. Плотницької, О. П. Левченко. 2-ге вид., стер. Київ : НАДУ, 2011. 128 с. 6. Сергеич П. Искусство речи на суде. Київ: ЦУЛ, 2020. 416 с. <p style="text-align: center;"><i>Допоміжні</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Богуславська Л. Г. Ораторське мистецтво як складова особистісної успішності. <i>Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури</i>. 2014. № 12. С. 44-51. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vrabria_2014_12_14 2. Гончарова О. До питання авербальної складової ораторського виступу. <i>Вісник КНУКіМ. Сер. : Соціальні комунікації</i>. 2013. Вип. 1. С. 128-136. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vknukim_sk_2013_1_21 3. Кацавець Р. С. Наш час: актуальність ораторського мистецтва у судовому процесі. <i>Юридична наука</i>. 2012. № 10. С. 103-108. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jnn_2012_10_9 4. Кацавець Р. С. Ораторське мистецтво як складник професійних якостей юриста. <i>Вісник Академії адвокатури України</i>. 2009. Число 1. С. 137-141. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vaau_2009_1_21 5. Куковська В. І. Комунікативна організація захисного виступу в американському суді як особливого типу ораторської промови. <i>Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія : Філологічна</i>. 2014. Вип. 44. С. 152-155. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2014_44_47 6. Ніколаєнко О. Прагматичні цілі представників ораторського дискурсу республіканського Риму. <i>Наукові записки [Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського]. Серія : Філологія (мовознавство)</i>. 2013. Вип. 17. С. 159-164. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzvdpu_filol_2013_17_34 7. Нечаєнко Т. В. Зміст і функції ораторського мистецтва в сучасному суспільстві. <i>Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури</i>. 2018. Вип. 40. С. 378-385. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apitphk_2018_40_47 8. Пришляк М. Експресивні та стилістичні можливості займенників у текстах ораторського дискурсу Стародавньої Греції. <i>Південний архів. Філологічні науки</i>. 2017. Вип. 66. С. 145-148. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pafn_2017_66_34 9. Пришляк М. В. Стилiстичнi фiгури як засоби логiчного видiлення та впорядкування тексту в ораторському дискурсі Стародавньої Греції. <i>Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Перекладознавство та міжкультурна комунікація</i>. 2018. Вип. 1(2). С. 79-83. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvxdupmk_2018_1(2)_17 10. Янкович М. В. Історико-культурні передумови розвитку та формування ораторського дискурсу у Стародавній Греції. <i>Молодий</i>

вчений. 2015. № 2(5). С. 141-144. URL:
[http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_2\(5\)__37](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2015_2(5)__37)

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України <http://rada.gov.ua>
2. Сайт бібліотеки Вернадського (рубрика «Наукова періодика») <http://nbuv.gov.ua/portal>

Рік введення

2023